MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF

MICHAEL MALLIA

Seduta ta' l-10 ta' Lulju, 2014

Appell Kriminali Numru. 374/2012

Appell Nru. 374/2012

Il-Pulizija

(Spt. Pierre Grech)

Vs

Ninian Mangion

Illum 10 ta' Lulju, 2014,

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat [detentur tal-karta tal-identita` numru 354387 (M)] quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

talli f'dawn il-Gzejjer fit-12 ta' Frar 2006 u matul it-tlitt xhur qabel din id-data, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-ligi, u li gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda:

a) ittraffika, biegh, qasam jew offra li jittraffika, ibiegh jew iqassam medicina psikotropika u ristretta (ecstasy) minghajr awtorizzazzjoni specjali bil-miktub mis-Supretendent tas-Sahha Pubblika, bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li ghandhom x'jaqsmu maghha Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolamenti dwar il-Kontroll tal-Medicini, Avviz Legali 22 ta' l-1985 kif emendati.

b) kellu fil-pussess tieghu d-droga kokajina specifikata fl-Ewwel Skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tieghu u naqas milli jipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilu ghall-uzu tieghu skond ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regolament 9 tar-Regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/39) kif sussegwentement emendati u bi ksur ta' l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

b) kellu fil-pussess tieghu ir-raza mehuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza u dan bi ksur tal-Artikolu 8(a) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-4 ta' Lulju 2012, li biha, wara li rat l-artikolu 18 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-artikoli 40A, 120A(1)(a), 120A(1B), 120A(2)(b)(i) u t-Tielet Skeda tal-Kapitolu 31, u r-regolament 3(1) ta' l-Avviz Legali 22/1985, u l-artikolu 8(a), it-Taqsimiet 4 u 6, l-artikolu 22(1)(a), 22(2)(b)(ii) tal-Kapitolu 101 u r-Regolament 9 tal-GN 292/1939, fil-waqt li sabet lill-appellat mhux hati ta' l-imputazzjonijiet (a) u (c) migjuba kontrih u lliberatu minnhom, sabet lill-appellat hati ta' l-imputazzjoni (b) migjuba kontra tieghu, izda fi-dawl tal-konsiderazzjonijiet u b'applikazzjoni ta' l-artikolu 7 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Qorti qeghdet lil hati taht Ordni ta' Probation ghal zmien tlett (3) snin bil-kundizzjonijiet kontenuti fl-Ordni ta' Probation anness, u li ghandu jifforma parti integrali ta' din is-sentenza.

Il-Qorti wissiet lil hati bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk huwa jikkommetti reat iehor matul dan il-perjodu ta' Probation jew jekk jonqos illi jsegwi xi wahd mill-ordnijiet stipulati fl-Ordni tal-Probation, u l-hati esprima r-rieda tieghu li jikkonforma mal-htigijiet ta' din l-Ordni.

Il-Qorti ordnat li kopja ta' din is-sentenza tintbaghat lid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation.

Il-Qorti astjeniet milli tiddeciedi t-talba tal-prosekuzzjoni ghall-hlas ta' l-esperti skond l-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, billi l-ebda espert ma gie mahtur f'dawn il-proceduri.

Il-Qorti ordnat li d-droga esebita tigi distrutta taht is-supervizjoni tar-Registratur.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fl-24 ta' Lulju 2012, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata fis-sens illi tikkonfermaha f'dik il-parti tas-sentenza fejn sabet lill-appellat hati tat-tieni akkuza migjuba kontrih u tirrevokaha f'dik il-parti fejn illiberat lill-appellat imputat minn l-ewwel u t-tielet akkuzi u minflok issibu hati ta' dawn l-akkuzi u tinfliggi piena idoneja mill-gdid.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant huma s-segwenti :-

Minkejja li l-Onorabbli Qorti kienet konvinta bla dubju dettat mir-raguni li l-appellat imputat kien hati tar-reati kollha migjuba kontrih, illiberat lill-appellat imputat erronjament mill-ewwel u t-tielet akkuza.

Illi bl-akbar rispett saret sitwazzjoni assurda meta nghidu li ghandha stat ta' fatt fejn hija evidenti li ghandna konfessjoni u kaz fejn jimmerita sejbien ta' htija imma fl-istess nifs nghidu li ha nilliberaw imputat fuq teknikalita meta dawk iz-zminijiet il-pulizija ma kellhomx opportunita` li juzaw mezzi u procedura ulterjuri stante li l-procedura in vigore

dak iz-zmien kienet differenti minn tal-lum minkejja li z-zewg proceduri huma t-tnejn legalment validi ghal zmien taghhom.

Illi l-legislatur u l-Parlament qatt ma kellhom l-ebda skop jew interess li kwalunkwe ligi sservi bhala detriment sabiex ssir il-gustizzja u certament immur kontra s-sens ta' demokrazija li jkun hemm "over interpretation" ta' x'inhuma drittijiet fundamentali skond l-artikolu 6 u 7 tal-Konvenzjoni u ngebduhom tali mod u manjiera fejn tfajna l-gudikatura fi stat fejn ma jistghux jiggudikaw fuq dak li huwa car daqs il-kristal u npogguhom fi stat ta' impossibilita sabiex jiggudikaw fejn hemm konfessjoni cara.

Illi l-artikoli 658 tal-Kodici Kriminali jghid :

Kull haga li imputat jew akkuzat jistqarr, sew bil-miktub kemm ukoll bil-fomm, tista` tittiehed bi prova kontra min ikun stqarrha, kemm-il darba jinsab li din il-konfessjoni giet maghmula minnu volontarjament u ma gietx imgieghla jew mehuda f'theddid jew b'biza`, jew b'weghdiet jew bi twebbil ta' vantaggi.

Bid-dovut rigward, dan l-artikolu ghadu jinsab fil-Kodici Kriminali Malti u s'issa ma giex dikjarat inkostituzzjonali. L-enfazi ta' din il-ligi semplici u ordinarja hija li konfessjoni, maghmula ma min u fejn maghmula, dment li tkun maghmula skond dan l-artikolu, ghandu jkollha s-sahha ta' prova favur jew kontra dak li jkun ghamilha.

Is-sentenza Salduz v Turkey mill-Qorti tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem qajmet furur fil-Qrati Maltin tant li bid-dovut rispett, l-esponent jemmen li bosta mill-Qrati taghna qeghdin awtomatikament iwarrbu l-istqarrijiet minghajr ma jaghmlu apprezzament akkurat tal-partikolaritajiet ta' kull kaz.

Illi tajjeb, ghalhekk li wiehed janalizza d-differenzi bejn il-kaz odjern u l-kaz ta' Salduz v Turkey li qed jintuza bhala "yardstick" sabiex il-Qrati Maltin jassiguraw li d-dritt fundamentali tas-smiegh xieraq jigi osservat.

Illi fil-kaz odjern l-imputat appellat ghamel konfessjoni liberament. Kien ben konsapevoli minn dak li kien qed jaghmel, ma kienx minuri, indifiz u vulnerabbli bhalma kien Yusuf Salduz. Il-minorenni Salduz kien trattat b'mod hazin waqt l-interogazzjoni u kien imgieghel jirrillazza stqarrija f'kuntest ta' reati ta' natura politika b'konnessjoni terroristika.

Illi l-Ewwel Qorti fil-kaz odjern skartat kompletament l-istqarrija rilaxxat mill-imputat appellat, maghmula quddiem il-pulizija, in kwantu li setghu kienu vjolattivi tad-drittijiet tal-bniedem. Bil-fatt li ma sfilzathomx izda warbithom, il-Qorti rrendithom xhieda inammissibbli – minghajr ma qiest li, l-imputat appellat *di lora sponte volonta* wara li nghata t-twissija mill-pulizija li jistghu jaghzlu li jibqa sieket, iddecida bir-rieda hielsa tieghu li jirrellata l-verzjoni tieghu tal-fatti. Ifisser bilfors li allura din il-konfessjoni – kienet maghmula kontra l-Ligi? Kienet tmur kontra d-drittijiet ta' smiegh xieraq? Kienet ghalhekk inammissibbli jew skartabbli bhala prova?

Illi l-esponent jissottometti illi certament il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet Fundamentali qatt ma qalet li jekk persuna ma kienitx assistita minn avukat waqt l-interrogazzjoni allura bilfors hemm lezjoni ta' smiegh xieraq, ghaliex huwa wkoll principju tal-istess Qorti tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem, li Qorti m'ghandix thares biss lejn procedura wahda in isolazzjoni imma ghandha tikkunsidra t-totalita` tal-provi u proceduri penali biex jigi assigurat li l-artikolu 6, hekk kif sancit fil-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ikun osservat.

Illi fis-sentenza Al-Khawaja and Tahery v The United Kingdom li nghata tlett snin wara li nghatat dik ta' Salduz, il-qorti Ewropea tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem, fil-formazzjoni tal-Grand Chamber ma sabet l-ebda lezjoni tal-artikolu 6 meta stqarrija giet ammessa f'guri. Din il-Qorti fl-ghola formazzjoni taghha sostniet li stqarrija ma tistax tittiehed f'izolament u titqies bhala l-binarju konklussiv ta' guri ngust, l-istqarrija hija biss fattur importanti fuq il-bilanc tal-provi flimkien ma salvagwardji procedurali ohra.

Illi fis-sentenza Doorson v The Netherlands, il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet Fundamentali tghid li l-ammissibbilita ta' evidenza tibqa` primarjament kwistjoni ta' ligi domestika.

Illi l-fatt li l-Ewwel Qorti rrikonoxxiet l-konfessjoni jurina li minflok il-gustizzja hija suprem, kif ghandu jkun, saret skjav ghat-teknikalitajiet li mmorru bla dubju ta' xejn kontra d-drittijiet fundamentali tal-vittmi kif ukoll tal-Pulizija meta jinvestigaw u kontra l-logika wara l-intendiment tal-ligi.

Illi konfessjoni libera, fejn l-istess appellat imputat qatt ma stqarr mod iehor hija dejjem suprem, iktar u iktar tenut kont tal-fatt li hawnhekk ghandha stqarrija legalment valida li ttiehdet minghajr ebda theddid, weghdiet, promessi jew vantaggi. Illi din l-ammissjoni hija kkoroborata max-xhieda tal-kaz. Illi tant il-konfessjoni kienet legalment valida li l-istess appellat imputat qatt ma talab il-prosekuzzjoni milli tressaq xhieda tal-identita` u l-volontarjeta tal-istqarrija esebita.

Illi ma kien hemm ebda irregolaritajiet meta ttiehdet l-istqarrija u l-ligi in vigore dak iz-zmien kienet tipprovdi bizzejjed "safeguards" sabiex tassigura li l-appellat imputat kellu kull dritt li ma iwegibx u li ma jiffirmax l-istqarrija.

Illi fil-kaz Carmel Camilleri against Malta fejn l-Onorabbli Qorti cahdet i-talba ta' Carmel Camilleri li l-procedura fit-tehid ta' l-istqarrija ma kienitx valida, stqarret :

The Court does not accept the applicant's submission that the decision of the Court of Magistrates to convict him solely on the strength of the impeached statement in reality curtailed his defence rights.

Illi in vista ta' dawn il-punti kif hawn dedotti upprezentati mill-prosekuzzjoni u li ghad irrid issiru fit-trattazzjoni ta' dan l-appell, bid-dovut rispett l-esponent ihoss illi l-Ewwel Onorabbli Qorti kellha provi bizzejjed a bazi ta' liema ssib lill-appellat hati ta' l-akkuzi migjuba kontrih peress illi ma kienx jissussisti n-nuqqas tal-principju fondamentali tad-dubbju raggjonevoli.

Rat is-sentenza preliminari taghha tat-tlieta (3) ta' Ottubru tal-elfejn u tlettax (2013) fejn laqghet l-appell tal-Avukat Generali u inkludiet l-istqarrijiet maghmula mill-appellant bhala parti integrali tal-provi mismugha;

Semghet ix-xhieda ta' omm l-appellant Nadine Mangion;

Semghet it-trattazzjoni tal-avukat difensur kif ukoll tal-avukat prosekutur;

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi fl-elfejn u sitta (2006) meta l-appellant gie interrogat mill-pulizija kien ghadu kif ghalaq it-tmintax-il (18) sena u irrilaxxa zewg stqarrijiet

wara illi inghata d-debita twissija. Fl-ewwel stqarrija l-appellant ammetta certa involviment bi ksur tar-regolamenti tal-Kap 101 mentri fit-tieni stqarrija l-appellant innega kollox. Ghall-Prosekuzzjoni dawn l-istqarrijiet kienu krucjali sabiex jippruvaw l-involviment tal-appellant fit-traffikar kif ukoll pussess ta' droga. Veru illi meta irrilaxxa l-istqarrijiet l-appellant kien ghall-fini tal-ligi maggorenni. Però l-Qorti ma tistax tinjora s-sitwazzjoni psikika illi zgur illi affettwat negattivament l-gudizzju tieghu dakinhar illi qed jirrilaxxa l-istqarrijiet.

Minn dak illi xhedet omm l-appellant kif ukoll id-dokumenti esebiti, jirrizulta illi l-appellant ibaghti minn dislexia u disprezia (low self esteem). Kien gie moghti permess specjali mill-METSEC board sabiex il-hinijiet ghall-ezamijiet jigu estizi fil-kaz tieghu, kif ukoll irrizulta illi l-esperjenza skolastika kienet wahda negattiva b'bullying kontinwu fil-konfront tieghu. Dan zgur illi ma ghenx u halla trauma f'mohh l-appellant illi difficli titnehha jekk mhux bi trapass twil ta' zmien.

Il-Qorti hija sodisfatta illi minkejja illi l-appellant ghalaq it-tmintax-il sena ma kienx psikologikament lest ghall-hajja adulta u kien ghadu qed ibaghti minn dawk l-effetti trawmatici ta' bullying kif ukoll id-dislexia u disprezia illi kien qed ibaghti bihom.

Fis-sentenza preliminari taghha din il-Qorti ghamlet riferenza ghall-kawza Il-"Pulizija versus Paul Cutajar" fejn il-vulnerabiltà tal-persuna hija determinanti hafna sabiex jitqies il-valur probativ ta' stqarrija minnu irrilaxxata. Il-vulnerabiltà m'ghandhiex età. Minbarra l-kriterji msemmija fl-art. 208AC (2) tal-

Kap. 9, persuna tista' tkun jew ma tkunx vulnerabbli kemm meta tkun taht l-età u anki ta' età maggorenni; kollox jiddependi mic-cirkostanzi partikolari ta' dik il-persuna.

Fil-fatt, f'kawza deciza llum stess "Il-Pulizija vs Clyde Bonavia" il-Qorti derilha li minkejja li l-appellant kien taht l-eta' meta rrilaxxa l-istqarrija dan ma kellux jitqies bhala vulnerabbil minhabba l-proceduri tieghu u d-dispozizzjoni li kellu dak iz-zmien ghal-hajja refrettarja.

Naturalment il-prezunzjoni ta' vulnerabbilita' hija aktar qawwija f'persuna taht l-età però anke persuna ta' età maggorenni tista' tkun vulnerabbli u soggett li tkun influwenzata u impressjonata mill-fatt illi tkun qed tigi interrogata mill-pulizija. Din il-Qorti kellha ukoll okkazjoni sabiex tidhol f'din il-kwistjoni fil-kawza "Il-Pulizija versus Natasha Gouder" deciza minnha stess fit-8 ta' Mejju 2014 fejn hawn ukoll persuna ta' età maggorenni giet dikjarata bhala persuna vulnerabbli skont ic-cirkostanzi partikolari taghha. U hekk ukoll din il-Qorti se taghmel f'din il-kawza. Meta tqis il-kondizzjoni psikika tal-appellant dan zgur illi ma kienx f'pozizzjoni illi jifhem id-drittijiet tieghu kif gew spjegati lilu qabel ma irrilaxxa stqarrija. L-ufficcjali tal-pulizija setghu kienu korretti u skont il-ligi meta huma ipprocedu biex jiehdu l-istqarrija tal-appellant. Però b'daqshekk ma jfissirx illi l-appellant fehem jew kien f'pozizzjoni li jifhem id-drittijiet tieghu u mehud in konsiderazzjoni l-passat ricenti tieghu u l-kondizzjoni psikika zgur illi dan ghandu jitqies bhala persuna vulnerabbli u l-istqarrijiet minnu rilaxxati f'dawk iz-zmienijiet m'ghandhomx jitqiesu bhala parti mill-provi mressqa mill-Prosekuzzjoni fil-konfront tieghu. Irrizulta illi provi ohra kontra l-appellant minbarra l-istqarrija ma hemmx. Saret tfittxija fir-residenza tieghu u ma nstab xejn illi seta' kien kompromettenti.

Ghalhekk din il-Qorti jidhrilha illi l-appellant ma jistax jinstab hati tar-reati dedotti fil-bidu ta' dan il-gudikat u ghalhekk tiddikjara lill-appellant mhux hati tal-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu u tordna li jigi liberat minn kull imputazzjoni u htija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------